

Gulliver a törpék országában filmen a moziban

KÖNYVBEN

a film szövegével és képeivel

„MÉLIUSZ” könyvkereskedésben.

egész napon át folyt és valószínűleg most is tart. (MTI)

AZ ARAB VILÁG IRÁK MELLETT KESZ HARCOLNI ANGLIA ELLEN

Bejruth, május 2. (Német TI) A szíriai városokban lázas figyelemmel kísérik az irak eseményeket. Damaszkusz politikai körében rámutatnak arra, hogy Szíria szempontjából a legnagyobb jelentőségű az, hogy miként alakulnak a dolgok Irakban, mert Irak sorsa nem választható el Szíria sorsától. Az iraki kormányhoz Szíriából sok távirat ment, amely az iraki kormány iránti rokonszenvet hangoztatja. Palesztinai hírek szerint sok szabadságharcos szánta el magát arra, hogy Irakba menjen, ha a helyzet alakulása szükségessé teszi Irak támogatását és az iraki kormány felhívását fordulna az arab világhoz.

Madrid, május 2. (Német TI) Az Akcazar megállapítja, hogy az Irak és Anglia közötti viszály következményei sokkal súlyosabbak, mint kezdetben hitték. Irak élcsapatként áll az arab világnak Anglia elleni harcában. Ennek a bizonyítéka, hogy sok törzs így Palesztinában is csapatokkal és fegyverekkel készül támogatni Irakot. Anglia nem váltotta be a világháború idején az araboknak adott adósságát és az arabok most számadásra vonják ezért.

EGYETLEN HARCOLÓ ANGOL KATONA SINCS GÖRÖGORSZÁGBAN, CSAK 8200 FOGOLY

Berlin, május 2. (Német TI) A véderőfőparancsnoksága közli: A német hadsereg csapatai teljesen megszállták a Peloponneszot. A görög szárazföldön nincs már egyetlen egy harcoló angol katona sem. A Peloponnesz déli kikötőjében harca kényyszerítették a menekülő angolok maradék-csapatát, akik igyekeztek elérni hajóikat, foglyul ejtették. Az angol foglyok száma ezzel 8200 főre emelkedett.

Harci repülőgépeink április 30-án elsüllyesztettek egy ellenséges csapatzárlító hajót a Korinthoszi öbölben, egy másikat megadásra kényyszerítették.

Észak-Afrikában erős német és olasz harci repülőrajok újból hatáson bombázták az ellenség Tobruk melletti erődítményét. A bombák tehatatlanságát több üteget tettek harcképtelenné. Erős robbanást idéztek elő löszerraktárakban. Romboló repülőgépeink sikeresen működtek közre a földi harcban. Légiharcban lelőttek 4 vadászgépet, egy másik gépet pedig a földön robbantak szét.

Haditengerészetünk ütegeink 4 angol torpedóvető gépet lőtt le a Földközi tenger felett.

A fegyveres felderítő repülőink különösen sikeresen bombázták egy délangliai tengerparti hadiüzemet és Plimouthtól délre elsüllyesztettek egy kereskedelmi hajót. A haditengerészet messzehordó tűzérő hátsós tűzet zúdított a Dover előtt tartózkodó hajókra. Péntekre virradó éjszakán harci repülő rajaink romboló és gyújtóbombákkal ismét támadták Liverpool hadtápi kikötőjét. A kikötő és a város fontos hadászati pontjain nagykitérjedésű tü-

zek keletkeztek a több robbanás történt. Légtámadások folytak dél- és délnyugati Anglia kikötőinek ipar telepei és repterei ellen is. Az ellenség sem napközben, sem éjszaka nem fejtett ki harci tevékenységet Németország felett. (MTI)

A harc már Tobruk belsejében folyik

Stockholm, május 2. A brit főhadiszállás kairói közleménye szerint Tobruk igen szorult helyzetbe került. A német gyalogság szerdán este számos páncélos támogatása mellett támadást intézett és csütörtök reggel betört a városba.

Zürich, május 2. Kairóból jelentik: A brit főhadiszállás közli, hogy olasz és német erők behatoltak Tobruk legszélsebb erőibe. A harcok Tobruk körül változatlan hevességgel folynak tovább.

Valahol Olaszországban, május 2. (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 331. sz. hivatalos jelentése: Repülőgépeink bombázták La Valetta kikötőberendezéseit. Német vadászgépek a Málta sziget felett lezajlott légiütközésben lelőttek 3 Hurikan mintájú

Letartóztatták Gavriło szerb patriárkát

Berlin, május 2. A péntek reggeli német lapok jelentősen közlik egy haditudósító feljelentését, amelyből kiténik, hogy német katonák Osztrig kolostorában megtalálták a szerb koronaékszerek egy részét és Péter király kíséretének hősi cselekedeteit. Ennek jóval érdekesebb leletre is bukkantak azonban a katonák a kolostorban. Rátaláltak ugyanis Gavriło szerb patriárkára és több magasrangú

A PETSAMOI NIKKELBÁNYÁK SORSA

Berlin, május 2. A Wilhelmstrassen egy kérdésre válaszolva közölte, hogy hosszabb ideje műszaki tárgyalások folynak Németország és illetékes tulajdonosok között a petsamoi nikkeltárolásról. A tárgyalások az engedélyjogot, a kitermelés alaki szabályozását, szállítást és a kitermelt anyag értékesítését érinti. A birodalmi főváros politikai körében pénteken azt mondták ezzel kapcsolatban, hogy a tárgyalások még folynak. (MTI)

brit repülőgépet. Észak-Afrikában Sollum környékén a német és olasz különítmények, valamint a német repülőgépek tevékenykedtek. Német repülők megtámadták a gépesített oszlopokat, csapatösszevonásokat és ellenséges ütegeket. Olasz és német gépek erős bombatámadást intéztek Tobruk védelmi berendezései ellen. A Tobruknál kifejtett bombatámadásaink állandóan erősödnek. Német vadászgépek lelőttek 4 ellenséges repülőgépet. Az ellenség légitevékenysége Derna és Benghazi ellen irányult. Az ellenséges támadás kisebb károkat okozott. A támadásnak emberáldozata nem volt. Kelet-Afrikában nem történt említésre méltó esemény. (MTI)

Churchill átalakította kormányát

Németország a válság jelét látja az átalakulásban

Stockholm, május 2. Svéd lapok értesülése szerint Churchill miniszterelnök elhatározta kormánya rekonstrukcióját. A londoni táviratok szerint a kormány rekonstrukciójánál a vezető szempont az, hogy a hadikabinet tagjait felszabadítsák reszortjainkól. Az eddigi jelentések szerint Cross hajózási miniszter megvált állásától és Ausztrália főbiztosa lett, akinek feladata, hogy Menzies miniszterelnökkel a legszorosabb érintkezésben elősegítse az együttműködést. Duff Cooper propagandaminiszter távozásáról is beszélnek.

Berlin, május 2. Berlini politikai körökben pénteken nagy érdeklődéssel beszéltek az angol kormány átalakulásáról. Különös figyelmet keltett az a tény, hogy éppen most történik változás abban a két miniszteri munkakörben, amely a legfontosabb egy hadviselő állam szempontjából — a hajózási és szállítási tárcájában. Nyilván nem volt elegendő az az eredmény, amelyet a két miniszter fel tudott mutatni, bár Londonban még két hete is rendkívül dicséret hangon nyilatkoztak a két államfőről.

Berlini vélemény szerint tehát valami nincs rendben az angol hadigazdálkodás kialakításában. A Wilhelmstrassen úgy nyilatkozik, hogy az angol kormány átalakítása a válság jellegzetes kísérő tünete, amely a londoni zűlést magatartás és az angol kormány kebelében mutatkozó kedvettségnek jelének látszik. Ezek a londoni események, mondták továbbá német részről, alátámasztják az Angliában egybeült is megfigyelt hangulatot. (MTI.)

ANGLIA MEG NEM TARTJA IDŐSZERŰNEK A HÁBORUS KORMÁNY MEGALKALITÁSÁT

Amsterdam, május 2. (Német TI.) Mint az angol rádió közli, az angol király délnyugati pontjain nagykitérjedésű tü-

belgrádi minisztériumi tisztviselőre, Gavriło patriárkát, akinek szerepe a Szimovics-féle államcsíny körül közismert, letartóztatták. A patriárkát azzal vádolják, hogy elcsikkasztott 15 millió dinár közpénzt. A haditudósító beszámoló arról, hogy ebből az összegből 10 millió dinárt megtaláltak a patriárka ágyműjébe és miseruhájába varrva.

rálai miniszterelnököt. Menzies a kihallgatás után a sajtó képviselőivel közölte, hogy angolai tartózkodása alatt megbeszélék azt a kérdést is, vajjon megalakítsák-e a brit világbirodalom háborús kormányát, avagy nem. Arra az eredményre jutottak, hogy ilyen kormány alakítása ezidőszert még nem időszerű. (MTI.)

London, május 2. (MTI.) A Reuter iroda jelentése szerint Menzies ausztráliai miniszterelnök Londonban bejelentette, hogy ellátogat Amerikába. Ott őszintén megmondja, hogy az amerikai segítségnek nagymértékűnek kell lenni. (MTI.)

London, május 2. (Reuter.) A háborús gazdasági minisztérium közli, hogy a Londonba, Iránba és Irakba a Perzsa öblön át európai államokból szállított árukra érvénybe lép a navicert rendszer. (MTI.)

AMERIKA OLAJAT SZÁLLIT ANGLIÁNAK

Washington, május 2. (Stefani.) A szövetségi tengerészeti bizottság Roosevelt többszöri sürgetésére elhatározta, hogy ötven tartályhajót, amely most az Egyesült Államok szolgálatában áll, lefoglal és Anglia rendelkezésére bocsátja. Mivel a britek a tartályhajókat nem tudják személyzetrel ellátni, a hajók kívül maradnak a hadiövezeten és délamerikai közlekedési pontok és az Egyesült Államok kikötői között teljesítenek majd szolgálatot. A kőolajat az Egyesült Államok kikötőiben rakják angol tartályhajókra. (MTI.)

Washington, május 2. (Reuter.) A brit nagykövét pénteken Sumner Welles államtitkárral tanácskozott. A két diplomata az általános helyzetet, elsősorban pedig az iraki kérdést vitatta meg. (MTI.)

ÖNELLÁTÁSI ERTEKEZLETET TARTOTT A DUCE

Róma, május 2. (Stefani.) A Duce elnöklésével a Venezia palotában ült össze az önellátás miniszterközi bizottsága.

APOLLO FILMSZÍNHÁZ

Ma szombattól és mindennap:

Swift halhatatlan szatírája, mesék az atomországban

Gulliver a törpék országában

Színes, zenés, rajzos filmesoda, zenéjében nyolc világ-sláger.

A testületügyi államtitkár jelentést tett azokról az ipari kedvezményezésekről, amelyeknek az önellátás szempontjából rendkívül nagy jelentősége van. A Duce énten érdeklődött a közellátás keretében tett kedvezményezésekről és rendelkezett ezeknek a kedvezményezetteknek gyors megvalósításáról. (MTI)

PAPEN ANKARÁBA UTAZOTT

Berlin, május 2. Papen ankarai nagykövét, mint berlini politikai körökben mondták, visszautazott állomáshelyére.

Berlin, május 2. Berlini politikai körökben semmit sem tudnak azokról a külföldi egyezségeken elterjedt hírekről, hogy a török államelnök Bulgáriába utazik. (MTI)

Isztambul, május 2. (Német TI) Az Isztambulból elköltöző két első csoport csütörtökön indult el hajón a Fekete-tengeren. Erre az első két hajóra kétféren jelentkeztek és ingyen hajójegyet is kaptak, azonban csupán hatszázan indultak útnak, a többiek nem kívánnak Anatóliába menni. (MTI)

MENEKÜLNEK A PALESZTINAI ZSIDÓK

Bejruth, május 2. (Német TI) A palesztinai zsidók száma utaznak menekülésszerűen és adják el birtokaikat. Ennek megállítására a palesztinai hatóságok megállították, hogy az ilyen körülmények között történt adás-vétel a telekkönyvbe bevezessék. (MTI)

CSAK RÉGÉSZEI ÉRTEKE VOLT A SZERB HAJÓKNAK

Berlin, május 2. (Német TI) Londoni jelentés szerint a volt jugoszláv haditengerészet egyik tengeralattjárója és két torpedórombolója brit kikötőbe érkezett. Mint a Német TI ezzel kapcsolatban közli, a két torpedóromboló a volt osztrák-magyar haditengerészet két szolgálaton kívül helyezték két hajóját. Ezeket a hajókat már 28 évvel ezelőtt bocsátották vízre és régészeti értéke messze túlhaladja azt az ötven torpedórombolót, melyeket az Egyesült Államok drága áron adott el Angliának. (MTI)

ANGLIÁT KIÜZTEK A SZÁRAZFÖLD RŐL

Berlin, május 2. Krétán kívül megszálltuk Görögország minden hadászatiilag fontos szigetét, állapítják meg péntek este berlini szakértői körökben. A görög országi hajókat befejezésével kapcsolatosan hangsúlyozták politikai tényezőket, hogy az európai újjárendezés új állomáshoz értünk. Angliát kiűzték a szárazföldről. (MTI)

Berlin, május 2. Berlini szakértői körök szerint az angol hajókban elcsenvedett hajótörés veszély, amelyeket vagy a görög vizeken, vagy útnban Görögország felé süllyesztettek el, vagy rongáltak meg 900 ezer tonnát tesz ki. (MTI)

Róma, május 2. (Stefani.) A péntek délutáni olasz lapok hangsúlyozzák, hogy a tengelyhatalmak katonai, politikai és diplomáciai akciója tovább folyik. Különösképpen kiemelik a balkáni győzelmek közvetlen és távolabbi következményeit. Ráműtattak arra, hogy a tengelyhatalmak harcosai most tisztítják meg Görögországot az utolsó ellenállási csapatoktól. Ezidőszert görög földön már nincsenek is katonák. A lapok igen élénk figyelemmel kísérik az Egyesült Államok és elnöke harcias magatartását. (MTI)

Vígyszínház mozgó

Ma is a nagysikerű új magyar film:

Ma, tegnap, holnap

Fősz.: SZILÁGYI SZABÓ ESZTER, JÁVOR PÁL, MÁLY GERŐ, SOMLAY, VASZARY PIRI.

Hétfőn életbelép a MAV. vonalain a nyári menetrend

Budapest, május 2. A MAV Igazgatóságának közlése szerint a MAV vonalain május 5-én 0 órakor a nyári menetrend életbelép. Tekintettel arra, hogy a jelenlegi rendkívüli viszonyok miatt a teljes menetrend csak fokozatosan léptethető életbe valamint az ország területének őr- vendetes megnagyobbodása folytán a visszatért vonalak végleges menetrendje egyelőre még nem állapítható meg, a hivatalos menetrend- könyv május 5-én nem jelenik meg, s az csak a viszonyok és a forgalmi helyzet állandósulásakor, előreláthatólag június folyamán kerül kiadás- ra. (MTI)

A Kuria jögerősen ötévi fegyházra ítélte Kowarcz Emilt

A legfelsőbb bíróság megsemmisítette az ötös tanács felmentő ítéletét és megállapította, hogy Kowarcz az állam és társadalom rendjének erőszako- sos felforgatására kísérletet tett

Budapest, május 2. A m. kir. Kuria pénteken este hirdetett ítéletet Kowarcz Emil és társai bűnügyében. Kowarcz Emilt, mint ismeretes, a törvényszék felmentette s a Kuria ezt az ítéletet megsemmisítette s Kowarczot az állam és társadalom rendjének erőszakos felforgatására irányuló kísérlet miatt jögerősen öt évi fegyházra és tíz évi hivatalvesztésre ítélte. Politikai jogainak gyakorlását ugyancsak tíz évi időtartamra függesztette fel a Kuria. A többi vádlott ügyében beérkezett semmisségi panaszokat a legfelsőbb bíróság elutasította úgy, hogy egyéb részeiben az ötös tanács ítélete jögerőssé vált.

Kowarcz Emil ítéletét indoklásában a Kuria az elsőfokú bírósággal ellentétben a következő tényállást állapította meg:

Kowarcz Emil 1939 év folyamán március 1. után néhányszor Kabai István Jánossal, Angyal Istvánnal és Völgyi Jánossal, mint a vasutasfront vezetőivel együttesen és külön-külön is tárgyalt. Hyenkor a rendszerváltozás szükségét, annak erőszakos úton való megvalósítását, a hatalom átvétele végett célszerűnek tartotta az erőszakos cselekmények végrehajtását, ezek módosított és körülményelt feltegette.

Mindzekekkel kapcsolatban a MAV alkalmazottaknak minél teljesebb megszerve-

zését, a vasútforgalom részleges megbénítását célzó romboló cselekmények végrehajtásának szükségét hangortatta, a középületek megszállásáról, a hatalom birtokbavételéről, az egyes ellenálló vezetőszemélyek és közöttük dr. Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter őrizetbe vételéről és ártalmatlanná tételéről, valamint a belügyminiszter ellen tervbe vett merénylet keresztülvitelének lehetőségéről és körülményeiről beszélt.

Ezek szerint tehát Kowarcz Emil az államfelforgató jellege következtében felozlatott Hungarista mozgalom célkitűzéseinek titokban továbbfolytatott megvalósítása érdekében tevékenykedett. Ez a tevékenység pedig nyilvánvalóan a fennálló törvényes rend erőszakos felforgatására irányult. Kowarcz Emil vádlott büntetésének kiszabásánál enyhítő körülmények hiányában súlyosbító körülményül szolgált a vádlott büntetett előlétele, továbbá az, hogy a súlyos beszámítás alá eső államfelforgató cselekményt a vádlott válságos helyzetben, nehéz időben követte el, amikor fokozottabban szükség volt a rendre, egyetértésre és fegyelmeztetésre, valamint különös nyomatékkal az, hogy mint ny. törzstiszt és a törvényhozó testület tagja, határozta el magát államfelforgató cselekményre. (MTI)

Bárczay János földművelésügyi államtitkár belvizi szemleutja Hajdu vármegyében

Ma szombaton délután átutazik Debrecenre Bárczay János földművelésügyi államtitkár, aki Hajduvármegyében és Szabolcsvármegyében helyszíni viziszemlét tart, hogy jelentést tegyen a földművelésügyi kormányzatnak a belvizek állásáról.

A földművelésügyi államtitkár gépkocsin Tiszafüred felől érkezik a Hortobágyra, ott a családában ebédel és Rásó István alispánnal, valamint az Alsószabolcsi Ármentesítő Társulat igazgató főmérnökével, Abraham Ádrással fogja bejárni azokat a területeket, ahol belvizekkel kapcsolatban intézkedések

válnak szükségesek. Megtekinti Balmazújvárost és környékét, Hajdu-böszörmény és Hajdubárház határárt, szóval azokat a területeket, ahol nagy belvizek vannak.

Bárczay János földművelésügyi államtitkár Debrecenben keresztül utazik Nyiregyháza s itt Lossonczy István főispánnal is megbeszélést tart, mert a főispán gyengélkedése miatt valószínűleg nem tud résztvenni a helyszíni szemlén. Szabolcsvármegyében szintén a belvizi kérdéseket fogja a földművelésügyi államtitkár a helyszínen tanulmányozni.

Szeged határának több, mint fele viz alatt áll

Bárczay János államtitkár szemleutat tett az Alföldön

Budapest, május 2. (MTI) Bárczay János, dr. földművelésügyi államtitkár kétnapos körúton szemlét tartott az Alföldön és visszaérkezése után a MTI munkatársa előtt a következő nyilatkozatot tette. Az egész országban teljes erővel folynak a víztele- nitési munkák. Ezeknek eredményes ségét hátráltatja azonban az esős időjárás, és a folyók magas vízál- lása. Ezeket az egyébként rendkívüli körülményeket vizügyeink alapos rendezésénél számításba kell ven- nünk és pénzügyi fedezetet kell találnunk arra, hogy a folyók mentén ott ahol a jelenlegihez hasonló víz- állás mellett a folyók vizet csak átmenetileg lehet a folyóba juttatni, megfelelő teljesítőképességű szivattyútelepeket építsünk. Pestvár- megyében mintegy 200 ezer kat-

holdról vezettük le a vizet az idén de még mindig közel 1000 holdon nem lehet elvégezni a mezőgazdasági munkákat, a belvizek és ott, ahol már ezek lementek, a talajvíz ma- gas állása miatt. Nagyszabású munkákat végez- tünk a Donger csatorna kiépítésével és Szeged környékén. Ös óta 476 km. nagyobbméretű csatornát és

Asztalos Gizi
divatszalonját
Péterfia-u. 31.
alá helyezte át.

vízlevezető árkot létesítettünk. A horgosi és tápiói szivattyútelepek szakadatlanul működnek. Algyőn pedig most kerül felállításra nagyobbméretű szivattyú berendezés, amelyet még az ősszel rendeltünk meg.

Szeged 85 ezer holdas határából 45 ezer hold még víz alatt áll. Hód-

mezőváshelyen 32 ezer holdat vízmentesítettünk. Általában azt tapasztaltam, hogy a földművelésügyi miniszter által rendelt hordozható szivattyúk jól beváltak, és nagy segítségét jelentenek. Utamat majd szombaton folytatom és szemlét tartok Szolnok, Hajdu és Szabolcs megyében.

JURA MEGNYILT A

ROMÁN ISTVÁN

Hegyaljai, Gyöngyösi, Egri és Homoki Borraktár

Bel- és külföldi fajborok, pezsgő, likőr, rum, és gyümölcs-pálinka külön- legességek szaküzlete, állandóan frissen csapolt és palackozott sörök. Telefon: 13-17. PIAC-U. 55.

Az egyetem tanácsa megható ünneplésben részesítette dr. Erdős József ny. egyetemi professzort

A közelmúltban megirtuk már, hogy a bécsi egyetem hittudományi kara arany diplomával tüntette ki id. dr. Erdős Józsefet, a debreceni egyetem nesztörát, a nyolcvan év körüljáró nyugalmazott professzorát, aki ötven évvel ezelőtt szerzett teológiai doktorátust a bécsi egyetem hittudományi karán. Ebből a ki vételes ritka jubileumi alkalomból a bécsi egyetem arany diplomával tisztelte meg egykori kiváló tanít- ványát, s a díszes oklevelet már el is juttatta a kitüntetett nyugalma- zott professzorhoz.

A debreceni egyetem a megható- an kedves ténynek, Erdős József professzor kitüntetésének alkalmá-

lól a maga részéről is szükségesnek tartotta, hogy szeretetének és tiszt-eletének ismét kifejezést adjon a példaképül álló ősz tudós professzor előtt, s ezért dr. Mitrovics Gyula rektorral az élen az egyetem taná- csa a múlt napokban felkereste dr. Erdős Józsefet és meleg ünneplés- ben részesítette. Mitrovics Gyula rektor rövid beszédben méltatta a kitüntetés jelentőségét, majd Isten gazdag áldását kérte az ünnepeltre. Erdős professzor meghatva és meg- indult szavakkal mondott köszönetet az egyetem tanácsának az iránta megnyilvánuló bensőséges szerez- tetért.

A Kormányzó kihallgatáson fogadta Bécs birodalmi helytartóját

Budapest, május 2. Baldur von Schirach, Bécs város birodalmi helytartója péntek délelőtt feliratkozott a Kormányzó Őfőméltóságánál, majd résztvett a Nemzetközi Vásár ünnepélyes megnyitóján. A megnyitó ünnepség alkalmából Varga József iparügyi miniszter bemutatta a birodalmi helytartót a Kormányzónak.

Baldur von Schirach megtekintette a nemzetközi vásárt, majd egyórákor a ke-

reskedalmi minisztériumban látogatást tett Varga József miniszternél. Varga József miniszter 2 órakor a városligeti Gunde- el étteremben villásreggeli adott Baldur von Schirach, Bécs város birodalmi hely- tartó tiszteletére. A birodalmi helytartó szombati délelőtti kihallgatáson jelent meg a Kormányzó úrnál majd látogatást tesz a miniszterelnöknél és több más tényezők- nél. (MTI.)

Sorozatos kihallgatást tartott pénteken délután a Debrecenben időző Szily Kálmán kultuszállamtitkár

Tegnap számunkban részletesen közöltük dr. Szily Kálmán kultusz- államtitkár kétnapos debreceni tartózkodásának gazdag programját. Az államtitkár megérkezett Debrecenbe hajnalban megérkezett Debrecenbe mint a Kormányzó, illetve a kul- tuszminiszter képviselője. A ma délelőtt 12 órakor kezdődő sub auspiciis Gubernatoris doktoravatá- sion ugyanis Szily Kálmán állam- titkár jelenik meg a Kormányzó képviselőjében.

A pénteki napot tanácskozással és kihallgatásokkal töltötte az államtitkár. Délelőtti 11 órától egy óráig az egyetem tanácsának, a gazdasági bizottságnak és a gazdasági hivatal képviselőinek bevonásával megtartott gazdasági értekezleten vett részt, majd délelőtt családi kör- ben előlélt.

Délután fél öt órától a késő esti órákig magánkihallgatásokat tartott az államtitkár, az egyetem rektori hivatalában. Ez alkalommal nagyobbár tanügyi férfiak, egyetemi professzorok, diák egyesületek képviselői tisztelegtek és jelentek meg az államtitkár előtt, aki a megjel- tenekkel beható tanácskozással foly- tatott.

Itt a kihallgatásra jelentkezők között terjedt el az a hír, hogy ma délelőtt, az ünnepélyes doktoravatás után rendkívüli jelentőségű ügyben közéleti férfiakkal és tanügyi veze-

lőkből álló népes küldöttség keresi fel az államtitkárt az egyetem ter- mészattudományi tagozatának vis- szaállítására ügyében.

Hogy ez a küldöttség csakugyan megjelenik-e az államtitkár előtt, illetékes hely nem erősítette meg. Az órákig tartó kihallgatás után az államtitkár Mitrovics Gyula rektor által tiszteletére rendezett szűk körű vacsorán vett részt.

Ma délelőtt 12 órakor lesz a kormányzógyűlési doktori avató köz- gyűlés, majd két órákor az Arany Bika különtermében díszebéd lesz az államtitkárnak, mint a Kormány- zó képviselőjének tiszteletére. Dél- után az orvostudományi kar ülésén vesz részt az államtitkár, majd az esti vonattal visszautazik a fővá- rosba.

HUNGARIA FILMSZÍNHÁZ

MA: Az 50 éves filmgyártás jubileumi színes filmje: a technicolor csodás színpompájában játszódó

HOLLYWOODI VARÁZS

Főszereplők ALICE FAYE és DON AMECHE. Előadási- idők: d. u. 5, 7, 9-kor! Híradó!

A Kormányzó Úr megnyitotta a Budapesti Nemzetközi Vásárt

Öt külföldi állam és 1500 magyar kiállító mutatta be termékeit

Budapest, május 2. Pénteken délelőtt nagy érdeklődés mellett nyílt meg a XXXVI. Budapesti Nemzetközi Vásár.

A BNV vezetősége mindent meglett, hogy az idei vásár felülmulja az eddigieket s nyugodtan meg lehet állapítani, hogy ez a törekvés teljes sikerrel járt. A Nemzetek Terén állították fel a külföldi államok pavilonjait, míg a vásárváros egyes negyedeiben felhalmozták a magyar ipar és kereskedelem minden értékét. Öt külföldi állam és 1500 magyar kiállító vesz részt a vásáron.

A megnyitás ünnepélyes keretek között folyt le. A Nemzetek Terén felállított emelvényen pénteken délelőtt Szendy Károly polgármester, a vásár elnöke helyezkedett el, körülötte gyülekeztek jobbra és balra a diplomaták és a meghívott előkelőségek. A főkapu előtt háromnegyed tíz órakor felsorakozott a fogadó bizottság Varga József ipar és kereskedelmi miniszterrel az élén.

Pontosan tíz órakor hangzott el a Kormányzó érkezését jelző kürtészó. A Kormányzó felesége és a menyegző társaság-

ban jelent meg a vásárbán, ahol az emelvényen Szendy Károly polgármester lelkes üdvözlőbeszéddel fogadta, majd felkérte a vásár megnyitására. A beszéd elhangzása után a Kormányzó úr megadta az engedélyt a vásár megnyitására, majd üdvözölte a megjelent diplomatákat és előkelőségeket. Utána megkezdődött a körseta, amelynek első állomása a német pavilon volt, amely előtt Erdmándorff német követ, dr. Maiwald birodalmi biztos, Göbbels német birodalmi propagandaminiszter képviselője és a budapesti német követség tagjai fogadták. Innen az olasz pavilonhoz vezetett a Kormányzó útja, ahol Talamo mári budapesti olasz követ, a követség tagjai és Dante Petroni professor fogadták. Ezután az olasz közlekedési pavilon következett, majd a Szovjetunió pavilonja, ahol Nikolaj Szaranov, budapesti szovjetkövet üdvözölte a Kormányzót. Sorra következtek Svájc és Szlovákia pavilonjai, majd a Kormányzó folytatva körsetaját, megtekintette az egész vásárt és a látottak felett legteljesebb megelégedését fejezte ki.

Kinevezések a tábornoki karban

Budapest, május 2. A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A Kormányzó Úr Öfőméltósága a következő legfelsőbb kéziratot bocsátotta ki: Kedves vitéz Jány altábornagy!

Kinevezem Önt 1941. évi május hó 1-ével 1941. évi május 1-i ranggal — 1. rangszámmal — a magyar királyi honvédség hivatásos katonaiállományában a tábornoki karban gyalogsági tábornokká, Hortby sk. vitéz Bartha sk.

Kedves Gorondy-Novák altábornagy! Kinevezem Önt 1941. évi május hó 1-ével 1941. évi május 1-i ranggal — 2. rangszámmal — a magyar királyi honvédség hivatásos katonaiállományában, a tábornoki karban gyalogsági tábornokká, Horthy sk. vitéz Bartha sk.

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A Kormányzó Úr Öfőméltósága 1941. évi április hó 28. napján kelt legfelsőbb elhatározásával, a magyar királyi honvédség hivatásos katonaiállományában kinevezte 1941. évi május hó 1-ével, 1941. május 1-i ranggal:

1. a tábornoki karban: altábornagyokká a következő tábornokokat: nemes esztai Csaly Lajost, nemes Rakosi Bélát, Gyimesy Ernőt, vitéz Nemerey Mártont, vitéz Henney Gyusztávot;

tábornokokká a következő ezredeseket: vitéz Kassay-Farkas Lászlót, vitéz Sajó Jánost, vitéz Barczaujfalussy Egont, vitéz Valtay Antalt, nemes nagyrákói és kelemenfalvi Rakovszky Györgyöt, vitéz László Deszét, vitéz Vörös Jánost, Petrik Ernőt, vitéz Kolossváry Imrét, vitéz Mező Endrét, vitéz nemes Szécsy Imrét, Abt Ottót.

A birodalmi pénzügyminiszter nagyszabású előadása Németország háborús pénzügyi gazdálkodásáról

Örömmel emlékezett meg a német-magyar kereskedelmi kapcsolatok fejlődéséről

A pénzügyminiszter vendégeként Budapestben tartózkodó Schwering Krosigk német birodalmi pénzügyminiszter pénteken délután a Magyar—Német Társaság meghívására a parlament delegációs termében előadást tartott „Kriegsfinanzierung” címmel. Az előadás iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg s azon megjelent József királyi herceg, tábornagy, Bárdossy László miniszterelnök és külügyminiszter, Széchenyi Bertalan gróf, a felsőház elnöke, Keresztes Fischer Ferenc belügyminiszter, Hóman Bálint kultuszminiszter, Reményi Schneller pénzügyi, vitéz Bartha Károly tábornagy honvédelmi, Radocsay László igazságügyi, Varga József iparügyi, báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszterek, továbbá Baranyay Lipót titkостanésos, a Magyar Nemzeti Bank elnöke, Esterházy Mór gróf, vitéz Imrédy Béla felsőházi tagok, egyetemi tanárok, országgyűlési képviselők, pénzügyi szakértők és igen sok más érdeklődő.

Tasnádi Nagy András elnök megnyitóbeszédében köszönetet mondott a birodalmi pénzügyminiszternek, hogy nagy elfoglaltsága mellett is időt szakított magának arra, hogy a Magyar—Német Társaság meghívására előadást tartott a háborús pénzügyi gazdálkodásról. Ismertette az előadó német birodalmi pénzügyminiszter szerepét a német birodalom pénzügyi gazdálkodásának megteremtésében és továbbvitelében, aki behozonyította, hogy nemcsak aranyból, hanem egyéb értékekből is lehet pénzt teremteni, majd általános figyelem középpontjába kezdte meg a német birodalmi pénzügyminiszter előadását.

A miniszter bevezetőül kiemelte, hogy a német pénzügyi politika egy emberöltőn belül immár a második totális háború problémáival nem előkészületlenül került szembe. Válasza ezután, hogy a német köz-

gazdaságot adómersékléssel és adóenyhítésekkel, egyszerűsítéssel pedig a hitel kibővítése révén hogyan juttattak új vásárló erőhöz. A pénzügyi bér- és árpólitika ügyes együttműködésével sikerült a hitel kibővítésének veszedelmét. Kiemelte, hogy a munkával való ellátás akkori politikájával kapcsolatban rendkívüli ószszégeket is juttattak fegyverkezési célokra. Ennek eredményeként a mostani háború kitörésekor el lehet könyvelni, hogy az ipart teljes mértékben foglalkoztatták. A lakosság jövedelme megnövekedett s az adójövedelem állandóan növekedett. A nemzeti jövedelem ma kerekén 100 milliárd márkát tesz ki. Ezt amennyire lehet, bekapcsolják a háború finanszírozásába, a jövedelem magáncéljaira fordítható részét pedig a birodalom védelmének szükségletei javára korlátozták. Ez a gazdasági élet állami irányítása során surlódás nélkül sikerült.

A pénzügyminiszter ezután utalt arra, hogy ebben a kérdésben a német és magyar honvédelmi gazdasági politika egybehangzóan jár el. Az állam kiadásaiiban az adóbevételek sokkal nagyobb mértékben részesednek, mint Angliában. Németországban azt lehet mondani, kb. a kiadások felét fedezi az adóbevételek. A jövedelmi adóra kivett hadipótlékon és dohány, sör, habzóbor és pálinka-adó pótlékolásán kívül semmiféle újabb hadiadót nem hoztak be, sőt bizonyos adókat meg is szüntettek, vagy leszállították. Az eredmény sokkal inkább az adórendszer kimunkálásának s a birodalmi pénzügyi adóztatás útjerejének köszönhető. A birodalom adóbevétele 1940-ben 27 milliárd márkát tett ki, 1941-ben pedig kerekén 30 milliárd márká bevételel számítanak. De még ezek a nagy összegek sem merítették ki az egyes gazdaságoknak a háború vé-

Bajomi Miklós

tüzifa és szén nagykereskedő

telepén

Debrecen Nagyállomás telefon: 28-33. sz.

Debrecen Vásártér-állomás telefon: 22-57.

Tüzifa, szén és külföldi koks minden mennyiségben beszerezhető. Már most sziveskedjék gondoskodni a téli fűtőanyagok beszerzéséről.

gén szabaddá vált vásárlóerejét. Ezt bizonyítja a hitelszükséglet surlódás nélküli kielégülése.

A közadóságok emelkedésének és háztartási bevételek viszonyát a miniszter minden tekintetben egészségesnek minősítette. 1940-ben 27 milliárd márká összegű adó folyt be, a birodalom adósága pedig az 1941. év elején megállapított állapot szerint 79 milliárd márká volt. A birodalom évi kamatterhe mindössze 2,9 milliárd márká, vagyis nem több, mint az adóbevételek és közigazgatási bevételek 9 százaléka. Ezek szerint meg egy jelentékeny mozgási lehetőség áll rendelkezésre a háború finanszírozásának céljára.

A miniszter végül a háború finanszírozásának a külfölddel kapcsolatos gazdasági kérdéseiről nyilatkozott. Ebben a tekintetben a kérdéses áru gazdasági és pénzügyi vonalait fedik egymást. A gazdasági javak cseréjét Németország megfelelően fokozta és 1940-ben az európai államokkal való forgalomban értékben 65 százalékban emelte. Magától érte-

tődő, hogy a baráti hatalmakkal fennálló kereskedelmi kapcsolatok ápolása áll első helyen. A miniszter ezután különösen a német-magyar kereskedelem fejlődéséről örömmel szökött. Ha Magyarország ilyen módon viszi előbbre szerves bekapcsolódását egy tág gazdasági térbe, akkor a német és magyar gazdasági politika teljes egyetértésben van. Az európai gazdasági élet békés újjáalakításához való különösen nyomatékos hozzájárulást jelent ez. A miniszter végül kijelentette, hogy nem kételkedik abban, hogy azon az úton, amelyen Magyarország és Németország Versailles-tól és Trianontól kezdve Magyarországban a háromhatalmi egyezményhez való csatlakozásáig fontos szakaszokon át egyúttaladt, a két ország a jövőben is együtt fog haladni közös munkában, a nemzetek közötti politika és gazdasági kapcsolatok kiépítésére.

Sokszor szakította félbe a helyeslés és taps az előadást, amelyért ennek elhangzása után az elnök Tasnádi Nagy András mondott köszönetet a német birodalmi pénzügyminiszternek. (MTI.)

Schönbauer német agysebész Debrecenben

Tegnap tartotta a Debreceni Orvosegyesület rendkívüli ülését a sebészeti klinika előadótermében. A debreceni orvostársadalom majdnem teljes létszámban vett részt az érdekes előadáson. A megjelentek között láthattuk dr. Csilléry Andrást, dr. Hüttl Tivadart, dr. Jankovich Lászlót, dr. Went Istvánt, dr. Jeney Endrét, dr. Forneth Bélát, dr. Sántha Kálmánt, dr. Borsos Nachtnébel Ödönt, dr. Orsós János Imrét, dr. Kovács Ferencet, dr. Bókay Zoltánt és dr. Kettesy Aladár professzorokat.

Az ülést Kettesy Aladár elnök nyitotta meg és üdvözölte az ülés előadóját, Schönbauer bécsi sebészprofesszort, közzöntőjében utalt az évszázados magyar és osztrák kapcsolatokra, amelyek a két

ország és két nép tudományos életében is igen termékenyítőleg hatott közre.

Schönbauer professzor meleg hangon mondott köszönetet a szívélyes fogadtatásért, kiemelve a közös múltból fakadó barátságot, amely az egyetemes jellegű tudományban is megnyilvánult az egymáson való segítségben. Majd ráért a világhírű sebészprofesszor nagy érdeklődéssel kísért előadására. Az előadásért, melyen az érdekesebb agysebészeti eseteket megfelelő vetített illusztrációkkal mutatta be a jeles tudós, Kettesy Aladár mondott köszönetet a viszontlátás reményében. A professzorban nemcsak a világhírű tudóst, hanem a lebilincselő egyéniségű jóbarátot is megismerhettük a jelen voltak.

A Kuria is 3 és félelvi fegyházra ítélte a valutázó ál-lordot

Budapest, május 2. A Kuria pénteken folytatta Hampton ál-lord és társai büntetésének tárgyalását és ítéletet hirdetett. Hampton három és félelvi fegyházbüntetését helybenhagyta. Ugyancsak jogerőre emelte báró Hatvani Bertalan elvált feleségének, Hesselberger Verának két és fél-

évi fegyházbüntetését. Ez utóbbit 18 ezer pengő pénzbüntetésre és 140 ezer pengő vagyoni elégtétel megfizetésére is kötelezte. Geber Jánosné büntetését a Kuria négy havi fegyházra, 10 ezer pengő pénzbüntetésre és 10 ezer pengő vagyoni elégtétel megfizetésére szállította le. (MTI.)

Müller Gyula róm. kat. igazgató-tanító kitüntetés és ünneplése a debreceni róm. kat. tanítótestületben

Negyven évi becsületes munkával eltöltött szolgálat után, nem régen vonult nyugalmába Müller Gyula bárándi róm. kat. ig. tanító. Ezen egy emberöltő magabafoglaló nevelő munka elismerése az a kitüntetés, melyet Müller Gyula a kultuszminiszter úrtól kapott.

A debreceni róm. kat. tanítótestület díszgyűlésén adta át dr. Beóthy György apátkanonok Várad-egyházmezeje főtanfelügyelője az ünneplőnek a miniszteri elismerést, mint mondta, annak a férfúnak ki sok száz polgárt nevelt a négy évtized alatt a hazának és az anyaszentegyháznak.

A díszgyűlést társas vacsora követte az Angol Királynő fehér termében, melyen az ünneplést és a róm. kat. tanítótestület megjelenésükkel dr. Lindenberger János apostoli kormányzó és dr. Beóthy György apátkanonok főtanfelügyelő is megjelentek.

Először Gáspár István igazgató üdvözölte az ünneplést, mint kartársat és mint a Báránd esperesi kat. tanítói kör volt elnökét, mely körhöz ez előtt a debreceni róm. kat. tanítótestület is tartozott.

Beszédét azzal végezte, hogy a jól megérdemelt nyugdíjhoz adjon a jó Isten kartársunknak jó egészséget és hosszú életet. Főpásztorunk, az apostoli kormányzó úr szeretettel emlékezett meg az ünnepléstől, s rajta keresztül tanítójáról. Atyai szavából a jó munkatárs iránti megbecsülés és buzdítás esendült ki. Az ünneplőre kérte Isten bőséges áldását.

Egyházmegyei főtanfelügyelőnk gondolatokban gazdag szavaiban párhuzamot vont a kagyló igazgyöngytermelése és a tanító munkája között. Ilyen tanítói munka eredménye lesz az a Magyarország, melynek polgárai a hazáért, hitért és a nemzetért egyaránt örömmel hoznak meg minden áldozatot.

Müller Gyula nyug. ig. tanító könyve-kig meghatva mondta el röviden negyven évi munkásságának történetét és az elhangzott szavakért, valamint az ünneplésért főpásztorunknak, főtanfelügyelőnknek és a megjelent kartársaknak hála-köszönetét fejezte ki.

A társaság ezután a késő órákig maradt együtt a barátságos fehér asztalnál.

(Sch. P.)

Szabálytalan kenyér előállítás miatt kétszáz pengő pénzbüntetésre ítélték

Boskovics Boldizsár pékmestert

A háborús Európában a magyar kormány első között tette meg a szükséges intézkedéseket a nyersanyagok tartalékolására. Ezt az intézkedést mindenki a legnagyobb megértéssel fogadta, mert az elmúlt nagy világháborúban mindenkinek keserű tapasztalata volt arról, hogy mit jelent, ha egy állam háborús világban nem takarékoskodik a rendelkezésére álló nyersanyaggal.

A magyar kormány egymás után adta ki rendeleteit s ezek a rendeletek mind azt célozták, hogy az életfenntartáshoz feltétlenül szükséges nyersanyagokat megóvják a fölösleges felhasználástól. Így megjelent a kenyérrrendelet is. Ezen rendelet előírja, hogy a búzalisztből bizonyos mennyiségű idegen anyagokat kell keverni. A szakértők a keverést oly nagy szorossággal állapították meg, hogy a kenyér továbbra is élvezhető marad, bár a színe sokkal barnább a régi kenyérről. Ezzel azonban igen sok lisztet tudnak tartalékolni és az ország közelítését hosszabb

időre biztosítani tudják.

Akadnak azonban lelkiismeretlen egyének, akik a kormányrendeleteket kijátszva, a magasabb nemzeti érdekeket szem előtt nem tartva, üzleti nyereszkezdésből nem tartják be a kormányintézkedéseket és a kenyér előállításához felhasználják lisztet nem abban a mértékben keverik, mint azt a rendelet előírja.

A debreceni rendőrségnek tudomására jutott, hogy Boskovics Boldizsár pékmester, Cegléd-utca 1. szám alatti lakos, április 1—12 között a kenyér előállításánál a lisztet nem abban a mértékben keverte, mint azt a kormány előírta, s ezen felül sütésre is több helyről fogadott el szabályellenes keveréssel elkészített kenyeret. A rendőrség, mint büntetőbíró, pénteken kihágás miatt vonta felelősségre Boskovics Boldizsár pékmestert. A nyomozati iratok ismertetése, Boskovics, valamint a tanúk kihallgatása után a rendőrség megállapította a pékmester bűnösségét és tíz napot helyettesítő pénzbüntetésre ítélte.

„Hétezer Magyar veszélyben forog Bukovinában“

Írja megrázó levelében Elekes Pál bukovinai menekült csángó

Nemrégiben közreadtuk a Debreceni Újság—Majduföld hasábjain Elekes Pál Veresen lakó bukovinai menekült csángó megrázó levelét, amelyből meg mindig a hazatérés, az otthon találás boldog öröme sugárzott. Most újabb levelet hozott a posta Elekes Páltól. Ez is olyan megrázó, ez is olyan könnyes-bús, mint az előbbi és méghozzá segélykiáltás. Segélykiáltás a Bukovinában maradt magyarok érdekében, a bukovinai csángók életéért.

— Hétezer magyar veszélyben forog Bukovinában, — írja a többi között. — Magyarok jankéntéit hozza át a szél. A legnagyobb megpróbáltatások, üldözések és éhezések között élő magyarok panasza. A legtöbbjüknek belevő falatjuk sincsen, s ha üres zsákkal kis élelemért mennek a gabonarakárakba; elkergetik őket: — „Menjtek Budapestre, de gyorsan, ha nem akartok éhenhalni“. Beesett arcú magyarok, sápadt arcú magyar gyerekek, mikor az éhségtől szinte világtalanok lesznek, s csak suttogni tudnak kiszikkadt ajkukkal. Idegondolnak, Magyarországra. Szemükben ilyenkor felcsillan a fény, kigyullad a tűz és tekintetüket a Kárpátokon túlra fordítják, ahonnan a segítséget várják. S mint a sötét hajóról, egymásután érkeznek Magyarországra a kétségbeesett vészkiáltás: „Mentsétek meg magyarok a Bukovinában éhezõ hétezer testvéreket!“

— Nem szabad engedni, hogy ez a kiáltásuk, hívó szavuk, könyörgésük, visszavágásuk hiábavaló legyen! Mert ők kiártottak. 160 esztendőig megtartották ma-

gyarságukat, megmaradtak a magyar hazáért élő-haló magyaroknak, s éppen ezért fordult így sorsuk. Gabonájuk nincsen, hogy bevessék a földeket, munkába sehol sem veszik fel őket, a magyarokat!

— Egy ember hétezerért, egy egyszerű ember, — gondolják bizonyos sokan, mikor ezeket a sorokat olvassák. — Mit tud az csinálni? De én érzem, hogy a kétkedőknek nincsen igazuk, mert sok millió magyarnak a szíve dobban össze most, és hiszem, remélem, hogy ebből az összedobbanásból megszületik a bukovinai magyarság megmenekülése.

Szolgáljanak ezek a sorok a hétezer kiszakadt magyar vigasztalására, hozzanak eredményt érdekében. Ezen a helyen kérem az illetékeseket is, én, a közülük hazajutott, hazát találó csángó, hogy tegyenek meg érdekében minden lehetõ, telepítsék haza ezeket a magyarokat, mert a mai idõkben nem szabad elszáradni egy magyarnak sem! Bukovina sirhanthaj egyre szaporodnak! A fejjükön, keresztükön magyar nevek, õsi nevek sorakoznak, egyre többen és többen. Ne késlekedjünk a megmentésért, mert ma még testvéreket kapunk vissza, holnap talán már csak begyepesedett sirhanthaj virágait hozhatjuk haza csak!

Igy ír Elekes Pál, megrázó, komor szavakkal. Igen, valamit csakugyan kellene tenni, s hisszük, hogy illetékesek tesznek is érdekébenük, s közelebb boldog örömmel ölelhetjük szívünkre a tőlünk elszakadt és ismét hazatért bukovinai csángó magyarokat!

Elítélték egy intézőt és egy kocist

Bodnár Lajos zenetanár halálos balesetének előidézéséért

A debreceni református tanítóképző intézet kiváló ének- és zenetanára a múlt év április 9-én tragikus körülmények között halálos végű súlyos sérülést szenvedett a Nyil-utcán. Éppen befelé igyekezett kerékpárján a Kollégiumba, amikor a Vár-utca elején egy meghokrosodott ló elütötte a kocsiút szélén haladó tanárt, aki egyik lábán súlyos sérülést szenvedett. Tényrnyí szakított seb keletkezett a lábán azonban mivel gondos orvosi kezelés alá vették, egyáltalában nem volt ok az aggodalomra. Néhány nap múlva csakugyan annyira gyógyult volt már Bodnár Lajos tanár sérülése, hogy felkelhetett az ágyból. Két nap múlva azonban nem várt komplikáció állott be. A behegedt seb kezdett elgennyesedni, úgyhogy ismét kórházba került a kitűnő zenetanár. Ekkor azonban olyan gyorsan lépett fel az elgennyesedés folyamán a vérmérgezés, hogy pár nap múlva meg is halt. A királyi ügyészség ezeketán vádat emelt az ellen a kocsis ellen, akinek a gondozására bízott ló megriadt és halált okozó szerencsétlenséget előidézte. Egyben vádat emelt az uradalom intézője ellen is, mert közvetve vétkeinek látszott a baleset előidézésében.

A királyi törvényszék Sebestyén büntetőtanácsa pénteken foglalkozott az ügygel, amikor is Szöke Ferenc intézőt és Oláh László kocist gondatlanságából okozott emberölés címén vonta felelősségre. Oláh László mint kocsis áll ifju Félégházi János gazdaságában s onnan a földbírtokos tilalma ellenére egy olyan lóval jött be a városba, amelyik már egy ízben a Simonffy-utcán karambolt csinált. A gazda ugyanis állítólag megtiltotta, hogy ezt a lovat a városba behozzák, csak igába engedte befogni. Erről Oláh megelégedkezett s befogta a kocsiába. Ekkor jelentett a ló befogásánál Szöke Ferenc intéző is, aki utasítást adott olajvásárlásra a kocsinak, azonban arra nem figyelmeztette, hogy ezt a lovat nem szabad befogni kocsiba.

Oláh László bejött a városba, a lovat szekérral együtt behajtotta a Csapó-utca 19. számú udvarba, ő maga pedig elment vásárolni a közeli festékes üzletbe. A ló kötőfékje azonban kioldódott és szekérral együtt elindult a ló az udvarról ki az utcára, ott megriadt és így ütötte el Bodnár Lajos tanárt.

A tárgyaláson mindkét vádlott tagadta,

hogy bűnös volna a cselekmény elkövetésében, a vád és védőbeszéd elhangzása után azonban a törvényszék mindkét vádlottat bűnösnek mondotta ki gondatlanságából okozott emberölés vétségében és ezért Oláh László kocsis száz, Szöke Ferenc intézőt pedig kétszáz pengő pénzbüntetésre és a perköltségek megfizetésére ítélte. Az ítéletben a vádlottak nem nyugodtak meg.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Vitéz Sipos Árpád volt debreceni dandárparancsnok leánya is szerepel a Kamara opera társulat debreceni vendégjátékán

Hirt adtunk arról, hogy május 9-től néhány napos vendég szereplésre érkezik Debrecenbe a Magyar Kamaraopera Társulat és itt bemutatják a „Szökötés a szerályból“, valamint a „Traviata“ című operákat. A Csokonai színházban vendég szereplő operatársulat a kultusz-kormány és a Magyar kir. Operaház támogatásával járja az országos körutját és az operatársulat tagjai egyből egyik a magyar zene és ének művészet legnagyobb fiatal tehetségei sorából kerülnek ki s ez a gárda képezi a utánpótlását a m. kir. Operaház együttesének is.

A debreceni vendég szereplés külön érdekessége lesz, hogy a Kamaraopera társulat egyik kiváló ének művésznője vitéz Sipos Árpád vitéz, ny. gyalogsági tábornok, volt debreceni dandárparancsnok leánya, Sipos Erzsébet. Debrecen uralma meleg szeretettel emlékezik vissza az 1932-ben eltávozott volt vegyesdandárparancsnokára, akinek kisleánya már itt megkezdte

zenei tanulmányait és hangjának kristálytisztaságával szakkörökben is általános feltűnést keltett. A fővárosban azután a Liszt Ferenc zene-művészeti főiskola négy évfolyamát végezte el kitűnő sikerekkel, majd letéve az operatárszak felvételi vizsgáját, beiratkozott a konzervatóriumba, ahol tanulmányait most folytatja nagyszerű eredménnyel mint első éves növendék. Tehetségével, képességeivel, valamint tanulmányaiiban való eredményes előhaladásával magára vonta az Operaház vezetőségének a figyelmét is, s így kapott meghívást a Magyar Kamaraoperatársulatban való vendég szereplésre. Sipos Erzsébet debreceni bemutatkozását bizonyára általános várakozás előzi meg a műértő zenekedvelő közönség körében.

Általában a Kamaraopera társulat pár napos debreceni vendégjátéka a műsorán szereplő reprezentáns darabokra való tekintettel is, nagy sikerűnek ígérkezik.

Az Árpád-téri Egyházzsér rendkívüli tanácsulése

Május elsején a 6 órai istentisztelet végzetével vonultak át az Árpád-téri Egyházzsér tanácsosai és póttanácsosai csaknem teljes számban a gyülekezet terembe. Dr. Hegyaljai Kiss Géza vezető lelkipásztor és Kovács Lajos gondnok elnöklésével rendkívüli tanácsulést tartott az egyházzsér.

Enkelés és fohász után a lelkipásztor üdvözölte a megjelenieket. Bejelentette a lelkipásztor, hogy a debreceni egyház presbitériumától végzés érkezett, mely jóváhagyta a márciusi negyedévi gyűlés jegyzőkönyvét és kiválóan fontosnak tartotta azt az intézkedést, hogy az egyházzsér október 31-én látja el a szegény gyermekeket ruhával, cipővel s az anyag beszerzésére már most megtele a szükség lépéseket. Jelentette továbbá, hogy tanácsosai listéről lemondott öz. Vargha Zsigmondné, szül. Bajza Emilia, aki elköltözött Debrecenből és elhunyt rokona, Bajza István emlékére 15 P-t küldött a Téli Töke gyarapítására.

Nagy érdeklődéssel haligatta meg a gyűlés a lelkipásztor előadását: Tanácsosok az egyház védelmében, Rámutatott az előadó, hogy hol, milyen esetekben, mi a teendő. Kik azok, akik különös lelki gondozás alá veendőek? Melyek

azok a szükségek, amelyeken mulhatatlanul segíteni kell? A tanácsosok nagy megértéssel hallgatták lelkipásztorok utmutatásait és nyomban vállalkoztak is a nekik kiosztott leendő elvégzésére. Többben hozzászóltak a gyakorlati tervmozgó előadáshoz. Kiemelték a tanácsosok és a gyülekezeti tagok közti személyes találkozások előnyeit.

Végül a lelkipásztor az elnöki székből küldte üzenetét az olyan házaspároknak, akik valami oknál fogva elmulasztották házasságkötésüket egyházzsér megáldatni. Jobb későn, mint soha. Jöhetnek köznap délelőtt, vasárnap 11—12 közt, vagy mikor megbeszélnek. A megáldáskor az anyakönyveléshez szükség van a polgári házasságkötéskor kapott Tanúsítványra s a házasságkötés adataira. Tanúkra nincs szükség.

Helyesléssel vette tudomású a tanácsulés azt a bejelentést, hogy az Árpád-téri Nőegylet buzgó tagtársa, Konkoly Géza né, született Vargassy Erzsébet elhunytakor koszorúmegváltás címén 12 pengő gyűlt be a Téli Töke gyarapítására.

A lelkipásztor imájával, énekléssel és adakozással végződött az árpád-téri tanácsosok lelkes gyűlése.

Grünfeld

uriszabóság Kistemplom mellett.

Divatöltöny, Tavaszi felöltő, Ballonkabát ujdonságainkra

figyelmét:

HIREK

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Megváltó” Major örökösök, Piac-utca 18. — „Muraközy” Preiser Ernő, Piac-u. 72. — „Bocskay” Lassányi József, Cegléd-utca 22. — „Csokonay” Dr. Batáry István, Mester-utca 43. — „Árpád fejedelem” Mikes Béla, Csapóker, Jánossy-utca 44.

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PARTIRODA: Arany Bika szálló, főemelet, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvészesnek minden kedden és csütörtökön délelőtt 10—12 óráig. Telefon: 20-23.

A PART KÉPVISELŐI KÖZÜL: Balogh István fogad minden vasárnap 11—12 óráig a pártiroda helyiségében.

A PART ELNÖKE FOGAD minden hétfőn délután 5 óra 30 perctől 7 óráig a központi pártirodában.

A MAGYAR ÉLET PARTJANAK TARSASKÖRE az Arany Bika szálló főemeletén nyitva minden nap délelőtt 9—1 óráig és délután 3—9 óráig.

FOISPAN FOGAD magánügyben minden csütörtökön délelőtt 10—12 óráig.

PARTNAP minden hétfőn délután 5—8 óráig.

A KÖZELMEZÉSI KORMÁNYBIZTOS magánfeleket fogad minden kedden délelőtt 10—12 óráig a főispáni hivatalban.

A mulandóság dalaiból

L.

INTÉS ÖNMAGAMHOZ

Csak halkán mondd azt, ami szíved nyomja,
Ne légy te seha nagy szavak bolondja.
Úras frázist ne röpíts mannyba fel,
Velők gazdagabb, hidd el, nem leszel!

Csak áhítattal nyujt mindig a hűrhez,
S szent ima legyen ajkadon a dal,
A fájt lélek halkán is tud sirni,
Úras szívű, ki hangosan szaval.

M.

ÜZENET

(Kibővítve G. Sz. K.-nak)

Szeretnék most mondani néked
valami szöveget.
Lelekem mélyéről fakadó szent
szavaknak szárnyán.
Csongtyús rímeg és csiszolt formák
Ekszerh hányva
magamtól,
Szólni a tisztá Művészet zengő szavaival.

... Találkoztunk,
tavaszi délután volt,
tén akkor is a szöveget kerestél
s a szent mindenség nyíló csodáit
próbálad, vágytad lelkedbe követni...

Én álmodozva mentem, árva költő,
S borongtam mult nyarak emlékein...
Találkoztunk,
s én akkor úgy éreztem,
Hogy Te szeretsz, és én szeretlek,
S mikor mentél, gyerekként — gondolatban
Megsokoltam a kezéd mint régen
— halott apámnak...

BARNA TIBOR

— Nem május 5-én lesz a városi közigazgatási bizottsági ülés. Debrecen város közigazgatási bizottsága szokás szerint minden hónap 5-én tartja ülését. Most ettől eltérően közbejött okok miatt a közigazgatási bizottsági ülés nem 5-én lesz. Annak időpontjáról még nem történt intézkedés.

— Délvidéki versek. Az Árpádtéri gyülekezet összejövetelén Csató Mária tanító nő Rakovszki-utcai növendékei közül 4 kislány elszavalta Hegyaljai Kiss Géza Délvidéki verseit. A 4 növendék: Virág Eva, Cibere Magda, Balogh Ilona, Hajós Magda. A 4 vers: Szabadka, Zombor, Ujvidék, Csáktornya. Ezután 6 leány elénekelt a Délvidéki indulót: Szabadka, Zombor, Ujvidék... A közönség lelkes tapsal jutalmazta a magyarruhás iskolás lányokat.

Mitrovics Gyula egyetemi rektor a művészet jelentőségéről

Doktoravatás a debreceni egyetemen

A Tisza István tudományegyetem tanácsa pénteken délelőtt egy órákor soronkívüli doktoravatást tartott, amelyen Bors Jenő és Kádár Imre jelöltet az orvostudomány, Fiedler Tibor, dr. Király István és Luzák Titusz jelöltet a jogtudományok doktorává avatta. Az új felavatott doktorokhoz dr. Mitrovics Gyula egyetemi rektor intézett alyai intelmű beszédét, amelyben többek között a következőket mondta:

— Ha az élet értelmét és célját keressük, azt aligha találjuk meg másképpen, mint magasabbrendű szellemiségünk kifejlesztésében, mivel éppen ez a szellemi ség emeli emberi nemünket az állatvilág fölé. Ennek lényege pedig birtokunkba vétele mindannak — és pedig a gyakorlati felhasználhatóság határain és messze túlmenően — aminek fellelérésére és megáhhapítására csak képes az emberi elme.

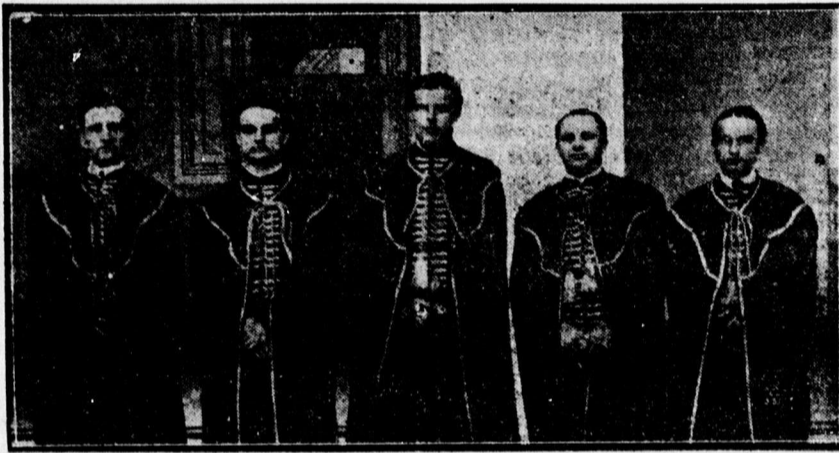
— A szellem önérvényesülésének eme munkájában a legönfeladózóbb erőfeszítés érvényesül, mert elménknek a természet s a valóság adottságához kell alkalmazkodnia. Ez a magasra felcsigázott értelmi munka azonban nem elegendi ki egymagában szellemünknek, amely alkotni vágyik s alkotásaiban gáttalan és hiánytalan érvényesülésre törekszik. Az adottságok gáttasaitól magát felszabadítva, saját

képére teremti újjá a világot művészetében.

— Azért a művészet az emberi szellem legtekélyesebb kifejezése s pihenni vágyódásában legfőlegelőbb, önmagához legméltóbb rekreációja. Ezért van az, hogy a legműveltebb s egyben a legtöbb felelősséggel dolgozó emberek köréből kerülnek ki a műértők és műalkotók legnagyobb számmal. Pl. az orvosok, akik előtt az emberi élet minden nyomorúsága leplezetlenül mutatkozik, boldogan menekülnek eme sötét képek kísértéséi elől a művészetek mindezekétől megtisztult magasabb légkörébe.

— Mindenki, aki megkönnyebbülést és fölemelkedést érez a műalkotások körében, hálával gondolhat azok alkotóira, mert a nagy művészek valóban az emberiség legnagyobb jótévi közé tartoznak. Hálával idézzük azért emlékezetünkbe a nagy Antonis van Dyck szellemét, aki az ember egyéni és faji életének az alak és színek nyelvén oly egyszerűen, de akinek ez évben ünnepeljük majd halálának háromszázadik évfordulóját.

— Doktor Urak! Tudjanak nemesen élni s fáradalmaik után — miközben kötelességeiket teljesítik — talájják meg mindenkor az emberhez legméltóbb enyhülés eszközeit.

Az újonnan felavatott doktorok

— **GYOMORRONTÁSNAL** és az ezek következtében előálló bélzavaroknál, lefűvődésnél, émelygésnél, hányingernél, hasmenésnél vagy székszorulásnál már egy pohár természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvíz is igen gyorsan, alaposan és fölötte kellemesen tisztítja ki az egész tápcsatornát. Kérdezze meg orvosát!

— **A Debreceni Múzeumbarátok Köre közgyűlése.** A Múzeumbarátok Köre 1941 május hó 14-én, határozatképtelenség esetén május 21-én, azaz áldozócsütörtök előtti szerdán délután 6 órákor igazgatói választmányi s utána tisztújító rendes évi közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. A régi tisztikar lemondása és új tisztikar választása. 3. Ügyvezető alelnök jelentése a Kör elmúlt évi működéséről és állapotáról. 4. Pénztáros jelentése. 5. Jövő évi munkaterv. 6. Indítványok és kérelmek. Mind a választmányi, mind a közgyűlésre a Kör tagjainak megjelenését tisztelettel kéri Seszina Nagybáky Jenő elnök sk.

— **Két feleségével a főtárgyaláson.** A nyíregyházi törvényszék előtt közokirat-hamisítás büntetével vádolva állott Hanesz István margitai születésű napszámos. A megvádolt férfi — általános derűtlenséget kelte — mind a két feleségét magával vitte a tárgyalásra, hogy „kéz-nél legyenek a nagytekintetű bíróságnak.” Hanem, akiről kitűnt, hogy sem írni, sem olvasni nem tud, beismerte bűnösségét és vallomása során előadta, hogy Erdély megszállott területén kötött házasságot, de megunva a feleséget, átszőkött a határon. Itt megismerkedett egy másik nővel, akivel csakhamar házasságot kötött Bálkányban, ahol egy románnyelvű hatósági iratot mutatott fel annak az igazolására, hogy első felesége meghalt. A felszabadulás után derült ki turpisága és megindult ellene az eljárás. A bíróság az onyhitó körülmények figyelembevételével Haneszt két hónapi fogházbüntetésre ítélte.

— **A nyilastelepi „Kálvin János” Vegyeskar** vasárnap délelőtt 10 órákor a Kossuth-utcai templomban tartandó istentiszteleten énekelné fog. Pálfi Lajos karnagy vezetésével előadja: 1. Szegény szívünk reménye te... kezdetű 378. Hallelujah éneket és 2. Madách-Oláh K.: Dícsőség a magashan c. szerzeményét.

— **Mozart-est a Zenekiskolában,** Debrecen sz. kir. város zenekiskolája május hó 5-én, hétfőn este 8 órákor tartja Mozart-estjét a zenekiskola hangversenytermében. A nagyszép műsorú hangversenyre ingyenes jegyek igényelhetők a titkári hivatalban naponta délelőtt 9—11-gig és délután 3—6-ig Vár-utca 1. Telefon: 23-96.

— **A Bihácsi György rajzaiból készült művész-levelezőlapok** újabban a már közzölt könyv- és papírüzleteken, valamint trafikokon kívül az özv. Groskó Györgyné újság- és papírüzletében (Széchenyi-utca 6. szám alatt), és özv. Marschalkó Gusztávné Szent Anna-utca 10—12 szám alatti és özv. Rác Sándorné Kassa-út 2. alatti trafikjában kaphatók. — Vízonteladók albummal együtt sorozatonként a Debreceni Ujság—Hajdúföld Piac-utca 56. sz. alatti kiadóhivatalában (Vármegyeháza mellett) szerezhetik be a közkeveltségnek örvendő művész-levelezőlapokat.

— **SIMAI gyors- és gépiróiskolában állandóan beiratkozhat. Piac-utca 73. Államvizsga. Telefon: 22-53.**

— **Értesítés.** Tisztelettel értesítjük 1. áramfogyasztó közönségünket, hogy május hó 4-én, vasárnap reggel 6 órától 9 óráig az alábbi helyeken a hálózatunkon eszközöndő javítások végett áramszünetet tartunk: Teleki, Timár, Vigkedvű M., Haláp, Varga, Szent Anna, Nap, Kandia, Zoldfa, Bathányi, Méliusz-tér, Kossuth, Hajnal, Burgondia, Domb, Magoss, Kigyó, Vár, Csapó-u. eleje, Nyomató, Szapános, Veres, Faragó, Kölcsey, Meszera, Maróthy Gy., Egymalcom, Rákóczi, Eötvös utcákon és Péterfia-utca páratlan oldalán.

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomokban:

Nagytemplomban délelőtt 10 órákor prédikál dr. Soós Béla, délután 5 órákor Kecskés József. **Kistemplomban** délelőtt 9 órákor Kecskés József, 11 órákor Uray Sándor, délután 5 órákor Csutoros Sándor. **Kossuth-utcai templomban** délelőtt 10 órákor Mezey Béla, délután 5 órákor Ács Mihály. **Károli Gáspár-téri templomban** délelőtt 9 órákor Kolozsvári Ziss László, délután 4 órákor Marsalkó József. **Ispóty-templomban** délelőtt 10 órákor Molnár Ferenc, délután 5 órákor Birinyi János. **Árpádtéri templomban** délelőtt 10 órákor dr. Hegyaljai Kiss Géza, délután 3 órákor dr. Erdei Mihály. **Homokkerti templomban** délelőtt 10 órákor Kovács József, délután 5 órákor Dusicza Ferenc. **Nyilastelepi templomban** délelőtt 10 órákor dr. Juhász László, délután 3 órákor Mezey Béla. **Csapókeri templomban** délelőtt 10 órákor dr. Danesházy Sándor, délután 3 órákor Püski Imre. **Kerekestelepi templomban** délelőtt 10 órákor Szilágyi László, délután 3 órákor Dusicza Ferenc. **Nyulási állami iskolában** délelőtt 10 órákor dr. Farkas Pál. **Téglás-kerti állami iskolában** délelőtt 10 órákor Pál Antal Dóczy József-utca 2. szám alatti gyülekezetű házban délelőtt 11 órákor Szentes László. **Egyetemi klinikákon** Szentes László és Koncek Zoltán. **Augusztaszana-toriumban** negyed 10 órákor Koncek Zoltán. **Téglavetői gyülekezet** házban délután 3 órákor Kovács Árpád. **Wolff-katelepi olvasóköri** délután 3 órákor Szilágyi László. **Reménység Háza** délután 3 órákor Benkő Károly.

Tanyai istentiszteletek: Kádár-dűlő délelőtt 10 órákor vitéz Szabó Endre. **Cuca** délután 3 órákor vitéz Szabó Sándor. **Pallag** délelőtt 9 órákor Erdély Károly. **Hármashegy** délelőtt 9 órákor László L. Elek. **Lukaháza** délután 2 órákor László L. Elek. **Szepes** délelőtt 9 órákor és Hosszúpályi-út délután 2 órákor Papp Géza. **Macs** délelőtt 10 órákor Tömörly Lajos. **Kismaes** délután 2 órákor Tömörly Lajos.

Gyermekistentiszteletek: **Homokkerti templomban** délelőtt 9 órákor Dusicza Ferenc. **Nyilastelepi templomban** délelőtt 9 órákor Mezey Béla.

Egyetemi istentisztelet. **Vasárnap** negyed 12 órákor a Kollégium Oratóriumában **egyetemi istentiszteletet** fogad **dr. Czeglédi Sándor** „Az élet lát-szata” címmel.

A róm. kat. templomban:

Fél 8 órákor reggeli istentisztelet, 8 8.20, 9 órákor. Félizkor nagymise és szentbeszéd. Délelőtt 11. háromnegyed 12. fél 1 órákor szentmise.

Az evangélikus templomban:

vasárnap reggel 9 órákor ifjúsági istentisztelet. **Prédikál** Labossa Lajos. **Délelőtt** 10 órákor gyülekezeti istentisztelet **Prédikál** Pass László. **Délelőtt** 11 órákor középisk. leánytanulók bibliaórája. **Vezet** Labossa Lajos.

Istentisztelet az unitárius templomban. Debrecen, **Hatvan-utca 24.** szám alatt levő unitárius templomban május 4-ikén, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendes vasárnapi istentiszteletet tartanak. Ez alkalommal imádkozik és prédikál dr. Csiki Gábor budapesti unitárius missziós lelkész, kormányfőtanácsos. **Istentisztelet** után rendes havi presbitériumi ülés lesz.

Istentisztelet a baptista imaházban. A szappanosutcai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10-ig imaóra, fél 10—11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—8-ig úrvacsoraosztás. — Szerdén este fél 8—fél 9-ig bibliaóra. — Péntek este fél 8—fél 9-ig imaóra.

— **Elitették a foszlogató cigányasszonyokat.** Hosszú ideig tartó fáradságos nyomozás után végre elfogták a Szatmár-környéki falvak foszlogatóit. A szatmári főrevénység a most megtartott főtárgyaláson ítéletet hozott, melyben több mint tíz cigányasszonyt és cigányleányt ítél el hosszabb-rövidebb ideig tartó fogházra.

— **Mindenféle féregék írtását** jóállással vállaljuk. **Poloska, ruszli, sváb, moly, tetvek stb.** S z a b a d o s Gyula féreg és hernyóirtó vállalata Debrecen Cserepes-utca 4. Telefon: 26-30.

— **Tiltott magzatelhajtás miatt letartóztattak egy szülésznt.** Az elmúlt napokban az egyik kassai kórházba egy 29 éves elvált asszonyt szállítottak be súlyos állapotban. A vizsgálat során megállapították, hogy tiltott műtét folytán vérmérgezést kapott az élet—halál között levő asszony. A tiltott műtétet egy kassai szülésznt hajtotta végre, akit kihallgatása után azonnal letartóztattak.

Gyászrovat

Tóth István gazdálkodó temetése hazaszállítás után, szombaton délután 3 órakor lesz Berettyószéplaki Doja pusztán. Dankó temetőzései vállalat.

Sallai Józsefné Ottó Mária temetése szombaton délután fél 5 órakor lesz a Köztető II. b. ravatalozó terméből. Dankó temetőzései vállalat.

Lik Bertalan gépész 73 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a Köztető III. ravatalozó terméből. Lakás: Nyil-utca 113. Dankó temetőzései vállalat.

Béres Lajosné, Samu Julianna 60 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztető II. a. ravatalozó terméből ref. szertartással. Lakás: Tordai Gábor-utca 5. Pusztai temetőzései intézet.

Özv. Héynke Oszkárné

szül. Oberhofer, Mária 92 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 6 órakor lesz a Köztető 2. a. számú ravatalozó terméből a róm. kat. egyház szertartása szerint ugyanakkor exhumált férje hamvai mellé. Lakás: Bánffy-utca 18. sz. Gebauer cég rendezé.

**MÁJUS 22-ÉN LESZ A TANÍTÓ-
KÉPZŐ TORNAVIZSGÁJA**

Mint értesültünk, a tanítóképző intézet és liceum az évben május 22-én, áldozósütkörikön, rossz idő esetén 25-én, vasárnap rendez meg tornavizsgáját.

A nagyszabású ünnepélyre már most folynak az előkészületek Somorjai László testnevelési tanár körültekintő irányítása mellett. Egészen bizonyos, hogy az idei ünnepélynek is épp oly nagy sikere lesz, mint az elmúlt években volt. Az ez évi ünnepély legkiemelkedőbb száma dr. Varga Jenő intézeti vallásstanár, a közismerlen kiváló öregtornász szereplése lesz.

Május 10-én tartja a Zenekedvelők Köre V. hérteti estjét. A Zenekedvelők Körének sikerült a Magyar Kamarasopera társulat vendégjátékának első bemutató előadását a Csokonai Színházban hérlő közönségének biztosítani. Előadásra kerül a „Szökötés a szerályból. Az estnek érdekessége Sipos Erzsébet fellépte. Hír szerint máris rendkívüli érdeklődés mutatkozik az együttes debreceni fellépte iránt.

Iparos tanulmányút a Nemzetközi Vásárra! Az Iparoskör két napos tanulmányutat rendez a Nemzetközi Vásár és Budapest nevezetességeinek (Királyi-vár, Országház, stb.) megtekintésére. Indulás 10-én este visszaindulás 12-én este. Utiköltség vásárigazolvánnyal együtt 13.20 pengő. Olcsó szállásról gondoskodás történt. Jelenkezni lehet vasárnap estig az Ipartestületen és az Iparoskörben.

A Magyar Jövő Szövetség igazgatósági ülése. Ma, szombaton este 7 órakor kerülünk igazgatósági ülést tart, melyre az igazgatóság tagjait ezúton is meghívja az Elnökség.

Minden hazafias kereskedőnél kaphat repülőbélyeget.

Szülői értekezlet. A 172. sz. Erő cserkészcsapat parancsnoksága május 3-án, délután 5 órakor szülői értekezletet tart a csapat otthonában. (Ref. gimn. I. em.) Az értekezlet tárgya: 1. Kornya Sándor gimn. igazgató, volt cserkészparancsnok búcsúja a szülői társadalomtól. 2. A nyári cserkészutazás ügye. Az értekezletre a cserkészszülőket tisztelettel meghívja a parancsnokság.

Lakása előtt összeszurkáltak egy fodrászsegédet. Csütörtökön este Kállai Imre 21 éves fodrászsegéd munkahelyéről Gohér-utca 21. szám alatt lévő lakása felé igyekezett. Amint a kapu elé ért a sötétből egy ismeretlen egyén ugrott elő, aki minden szótól némülve a bicskójával Kállai oldalába szúrt és csuklóját is erősen megsebesítette. A fodrászsegédet a mentők részestették első segélyben, majd kiszállították a sebészeti klinikára. A tiltakozás szurkálással kapcsolatban a rendőrség megindította a nyomozást.

A Budapesti Nemzetközi Vásár első hétfője a „Magyar Asszonyok Napja“

Budapestről jelentik: Május 2-vel érkezett a Budapesti Nemzetközi Vásár megnyitására. A vidékiek és külföldiek már tízezerrel érkeztek Budapestre s így máris bizonyos a vásár minden napi „teltháza“. Van a vásáron minden, ami mai anyagokról, mai divatról, mai árucikkekről és mai árákról csak tájékoztatást nyújthat. Van annyi, hogy egy nap alatt meg sem tekinthető minden és éppen ez a fantasztikus bőség, indította a Baross Szövetség női szakosztályát arra, hogy május 5-én, a vásár első hétfőjén megrendeze a vásár területén a magyar asszony napját. Ez azt jelenti, hogy ezen a napon a vásár területén a legkiválóbb szakértő vezetők állnak a hölgyközönség rendelkezésére. Lesz csoport, amelynek vezetője valóságos „magas iskola“ keretében arra tanítja meg a csoport tagjait, hogy a mai rendelkezésre álló anyagokkal és meghatározott adagokkal hogyan lehet jól és kiadósan főzni. Lesz szakértő vezető,

aki csoportjával a legmodernebb konyhát, a legmodernebb háztartási eszközöket és a legmodernebb lakásberendezéseket ismerteti meg. Másik vezető a kézimunka rengetegeken és a háziipar kincssein át néprajzi szakértőkké képezi ki egy nap alatt csoportjának tagjait.

Természetesen minden hölgy, ahhoz a csoporthoz csatlakozhatik, amelyikhez éppen akar. Ez függetlenül a vásár revüszínházától, a vásár területén levő Székesfehérvári Múzeum termében egész nap budapesti úrilányok mutatják be a pélyanyagokból és az új anyagokból készült ruházatkodási cikkeket, nyomban bemutatva azt is, hogyan kell ezeket az anyagokat szabni, varrni, használni.

A rádió ezidén is külön stúdiót épített a vásár területén. Bárki odaállhat a mikrofon elé és saját szavaival üdvözölheti hozzátartozóit, vagy ismerőseit, a rendkívüli viszonyokra való tekintettel azonban csak Magyarország területére küldhető ilyen üzenet.

**CSAKNEM EZER PENGŐT
ADOMÁNYOZOTT AZ EGYETEM
AZ ÁRVIZKÁROSULTAK
JAVÁRA**

A debreceni egyetemen most fejeződött be az árvizkárosultak javára megrendezett társadalmi gyűjtés, amelyben a tudománykarok, valamint az egyetem intézményei vettek részt. Nem az egyetem vagy intézmények hivatali megajánlásáról van szó, hanem az egyetemi professzoroknak, a hivatalok tisztviselőinek és alkalmazottnak önkéntes adakozásáról. A nagy megértéssel, hazafias áldozatkészéssel gyűjtött összeg 950 pengő, amit az egyetem rektori hivatala továbbít most a főispáni hivatalhoz. Ebben a 950 pengő összegben nincsen benne az a hasonlóan nagyobb összegű adomány, amelyet a jogtudományi kar korábbi gyűjtésének eredményeként már illetékes helyre továbbított.

**MEGJELENT A „HAJNALODIK“
LEGÚJABB SZÁMA**

A dr. balásfalvi Kiss Barnabás professzor főszerkesztésében megjelenő „Hajnalodik“ című nemzetpolitikai szemle legújabb számát most kaptuk kézhez.

Az alföldi fiatal értelmiség e folyóiratának kiváló szerkesztőbizottsága ez alkalommal is sok érdekes, gondolatokban gazdag s figyelemreméltó tanulmánnyal lepte meg olvasóit.

Dr. balásfalvi Kiss Barnabás főszerkesztő „Az új háború munkamegosztása“ című tartalmas vezércikkében a mai háború szervezési irányával foglalkozik igen élvezetes és tanulságos előadásban. Rámutat arra, hogy a mai háború már nem azonos a hadviselő egységek fizikai mérkőzésével. Összetett jelenség, amely három síkon mozog: katonai, gazdasági és szellemi fronton. Ez a hármasszerevő jelzi a mai háború szervezési és munkamegosztási főirányait.

Tanulmányában a szerző igen érdekes adatokkal támasztja alá az említett irányokat jellemző irányelveket. Így egyebek között azt írja, hogy a jelenlegi fegyverben levő német katonai erő — beleszámítva az Afrikában küzdő csapatokat is — kb. ötmillió főre becsülhető. Ebből Norvégiában százezer, Dániában százezer, Hollandiában kétszázezer, Belgiumban kétszázezer, Franciaországban nyolcszázezer, Lengyelországban egymillió, a Balkánon két és félmillió, végül Afrikában százezer katona tartózkodik, illetve harcol.

Értekes tanulmányokat írtak továbbá: Kovács István debreceni egyetemi gyakorlati „Népnyelvhatár munkája az elszakított területeken“, Pór Mihály középiskolai tanár „Lapszéli jegyzetek a népművelés eredményeihez“ és ifj. dr. Révész László parlamenti könyvtári tisztviselő „Nagybírtokrendszerünk kialakulása“ címen.

Szép verset írt Mándoki Erzsébet igazgató „Magyar szántás“ és Zempléni Fodor József egyetemi hallgató „Csak a hangrang sirtaja“ címen.

Tanulságos a folyóirat „Szemle“ c. második része is.

A múlt napok esőzése miatt újabb 15 ezer hold víz alá került. Budapestről jelentik: Az esős időjárás hátráltatja a munkák elvégzését és azok eredményét, újabb 14.500 hold került víz alá. Április 21-től 27-ig terjedő héten 25 ezer katonai vízmentesítettünk s a vízkárt szenvedő területek az újabb szaporodást is belevért 410.100 kat. holdra esőkkentek.

Hirdetmény. A Baranyi-utcán levő villaktól északra és északkeletre elterülő gyepes terület konyhakerti termelés céljaira a város haszonbérbe kívánja adni. Bérbevételi ajánlatok a városháza gazdasági ügyosztály főlelet 19. sz. szobájában tehetőek. Debrecen, 1941. május 2. Polgármester.

SZÍNHÁZ

Szeress megint

Operettbemutató a Csokonai Színházban.

Pénteken búcsúbemutatót tartott vitéz Bánky Róbert eseretársulata. Marossy Lajos és Pechár László „Szeress megint“ című operettjét mutatták be Smitt Bella zenéjével. Az operett mesés-zövezésén érzik a gyakorlatlanság s a főcselekmény néha teljesen elszökik. Általában bizonyos naivitás jellemzi a szerepeket, noha akad néhány jó ötletük is. A humor nem hiányzik a darabban s két-három igen mulatságos figura sok derűt keltett, de a viccek között sok az erőltetett és avult Smitt Bella zenéje nem igényes, de van benne ritmus és melódia. Az első felvonásban két olyan zenészmű van, amelyből érezni lehet, hogy a szerzőből nem hiányzik a zenei invenció... Az irredecenta szám határozatlan erőszakolt. A dallam más szöveggel keilene énekelni, amelynek semmi köze az irredecentizmushoz.

Az elég jól pergő előadást Károlyi Vilmos rendezte ötlelesen. Ugyancsak ő tanította be a táncokat.

Az elvált filmsztár szerepében Timár Ila gyönyörű hangja, kedves egyénisége, nem mindennapi tehetsége különösen érvényesült. Finom, kultúrál játéksztílusa és kristályos szopránjának üde esengése teljes sikert aratott. Kifogásunk, hogy túlvörösrre lakoztatja körmeit, pedig ez a divat — hála Istennek — már letűnőben van. A mamát Halassy Mariska alakította ellenállhatatlan komikummal és annyi eredetiséggel, amennyit csak az ő sokrétű művészi egyénisége tud nyújtani. Halassy Mariska komikának is valóban páratlan. Bodnár Mici temperamentumos Cécia csupa lendület és közvetlenség. Remekül táncol és jól játszik. Almágy Agnes igyekezett élettel megöltetni Matild színtelen alakját. Kiss Tóth Kitty ügyes és természetes játéka elismerést érdemel. A férfi szerepek közül Károlyi Vilmost kell elsőnek megdicsérnünk. Ellenállhatatlan mókázott, pazarul táncolt és szinte állandó derült-séghen tartotta a közönséget. Méltó versenytársa volt Alségi Lajos, aki Nepomuk szerepében a groteszkum csucsain járt és ismét ragyogó alakítást produkált. Járay Sándor fölényesen, elegánsan játszott és jól énekel. Somogyvári Rudolf közvetlen játéka. Miskegy József egyéni humora, és Bakos Gyula elsőrendű inasa határozatlan nagy erőssége volt az előadásnak. Sorr Jenő a szokott jó, de megfelelő Czombál József és a többi szereplő is. A vendégként fellépő Ábel János második felvonásbeli sztepptánc nemcsak hibátlan ritmusával és pontosságával, de koreográfiai felépítésében is nagyszerű volt. Ábel

**Fegyvergyakorlatról visszatérve
műtermem vezetését átvettem.
SZIPÁL udvari fényképésmester**

János nagy sikert aratott. Fest Andorné és Somogyváry Rudolf magyar táncát meg kellett ismételnem, éppen úgy, mint Bodnár Mici és Károlyi Vilmos táncát. A zenekari Fest Vidor karmester dirigálta fegyvermező kézzel és kitűnő ritmusérzékkel. (b. p.)

A BUCSUELOADÁSOK MŰSORA:
Szombaton délután 4 órakor: Ember tragédiája, Mérsékelt helyárok.
Szombaton este: Szeress megint.
Vasárnap délután és este: Szeress megint.
Vitéz Bánky Róbert társulata vasárnap befejezi debreceni szezonját.

**MA ESTE IS TIMAR ILA VENDEG-
JÁTEKAVAL A NAGYSIKERŰ
„SZERESS MEGINT“ OPERETT**

Vitéz Bánky Róbert társulata búcsúelőadásain remek, szórakoztató, pompás muzsikájú operettel ad elő, női főszerepben Timár Iával, a esodálatosan szép hangú, kiváló primadonnával, a debreceni közönség örökös kedvencével. A Szeress megint páratlanul érdekes, kedvesen romantikus meséjű, melódikus mulatságos operett, zenéje meglökös, fülbemászó, nem egy száma igazi sláger. Pompás táncok és főleg a második felvonás színes, tánc- és énekszámokkal teletűzdelt varietel-jelenete szórakoztatja a közönséget. Fellép egy varietekép keretében Ábel Jancsi, a kitűnő debreceni táncos komikus is egy fergeteges sikertű táncszámával, mely után percekig zúg a közönség tapsa és többször meg kell ismételnie. A főszerepekben Halassy Mariska, Bodnár Mici, Almágy Agnes, Kiss Tóth Kitty, Károlyi Vilmos, Járay Sándor, Somogyváry Rudolf, Miskegy József, Alségi Lajos, Bakos Gyula, Czombál Sorr, Nagy Nándor és Bárdos jutnak kitűnő feiadathoz.

„Szeress megint“ ma este B-hérlétheben, vasárnap délután és vasárnap este kerül előadásra.

Ma, szombaton délután utoljára, köz-kivánatra, mérsékelt helyáru előadásban, hogy mindenki megtekinthesse, az új-rendezésű Ember tragédiája, Madách Imre esodálatos remeke a bemutató parádés szereposztásában, Hamvay Lucyval, vitéz Bánky Róberttel és Gáti Józseffel a főszerepben.

METEOR MOZGÓ MŰSORA:

Ma 5. 7. 9 órakor utoljára!
„TŰZKERESZTSÉG“
A német-lengyel villámháború filmen.
Holnap: „Csók és gong“.

MOZI

HOLLYWOODI VARÁZS. (Művész film a Hungaria filmszínházban.) A Fox legújabb színes filmje, a „Hollywoodi varázs“ a filmgyártás felszázados jubileumára készült. Fő célkitűzése: a lehető legművészebb megrendezésben és eszközökkel élénk tárt, mily magaslatra jutott el ezalatt az aránylag rövid idő alatt a filmgyártás technikája. Céjlat teljes mértékben eléri azt, hogy ragyogó, színes, modern kidolgozásban végigvezet bennünket a filmezés különböző fejlődési állomásain, kezdve a „bűbös-nél“ majd az annakidején rendkívüli közkedveltségnek örvendő bravúr-burleszkeken át a némafilmek korán a hangosfilmig, melynek diadalát hirdeti a filmvaros, Hollywood. Ez a helyenkint szatirikus kontraszt a film szórakoztatóbb része kétségen kívül, hiszen pompás régi ismerősöket láthatunk együtt, mint Buster Keaton, Al Jolson, Chester Conkling és Ben Turpin és társait. Ők azonban csak nagyobb epizód szerepekhez jutnak, a főszálak a bájos Alice Faye és Don Ameche kezében, helyesebben szívében futnak össze, kissé vontatott és bágyadt szerelmi történet keretében. A Hungaria filmszínház pénteken mutatta be ezt a sikeresnek ígérkező filmet, melyre nem adnánk kimerítő bírálatot, ha csak azt mondanánk, hogy jó! Hozzá kell tenni még: művészi, szép. A kisérő világhíradók anyaga joggal tart számot érdeklődésre.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál
Kiadja:
Alföldi Sajtóvállalat Kft.
Felelős kiadó:
Balogh István

